

بسمه تعالی

رقابت پذیری در مدیریت زنجیره تأمین صنایع

مؤلفین:

دکتر پریسا شاه نظری شاهرزائی

(استادیار گروه مهندسی صنایع، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فیروزکوه)

دکتر محمد فلاح

(استادیار گروه مهندسی صنایع، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب)

سرشناسه : شاه نظری شاهرضائی، پریسا، ۱۳۵۲-
 عنوان و نام پدیدآور : رقابت پذیری در مدیریت زنجیره تامین صنایع / مؤلفین پریسا شاه نظری شاهرضائی، محمد فلاح.
 مشخصات نشر : تهران : هوشمند تدبیر، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری : ۲۱۵ ص
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۸-۰۰۷-۸
 وضعیت فهرست نویسی : فیا
 موضوع : تدارکات صنعتی -- مدیریت
 موضوع : رقابت
 شناسه افزوده : صلاح، محمد، ۱۳۴۳ -
 رده بندی کنگره : ۱۴ / ۲۷ / ۵ / HD۳۸/۵
 رده بندی دیویی : ۵۸/۵
 شماره کتابشناسی ملی : ۰۴۹

عنوان : رقابت پذیری در مدیریت زنجیره تامین صنایع
 مؤلفین : دکتر پریسا شاه نظری شاهرضائی -- سرشناسه محمد فلاح
 ناشر : هوشمند تدبیر
 مدیر مسئول : محمد قجر
 مدیر اجرایی : حمید باغبانپور
 طرح جلد : حمید باغبانپور
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۸-۰۰۷-۸
 تیراژ : ۱۰۰۰ نسخه
 سال انتشار : چاپ اول، پاییز ۱۳۹۴
 قیمت : ۱۶۵۰۰۰ ریال

نشانی ناشر: تهران - خیابان انقلاب - بین خیابان دانشگاه و خیابان ابوریحان - پلاک ۱۱۷۶ طبقه اول
 نشانی دفتر فروش: تهران - خ کارگر شمالی - قبل از پمپ بنزین امیرآباد - جنب بانک پاسارگاد - پلاک ۱۳۰۸
 طبقه سوم - واحد هفتم
 تلفن: ۶۶۹۱۳۱۶۴ - ۶۶۴۷۹۶۷۵ - ۶۶۴۷۹۶۶۵
 همراه: ۰۹۱۲۳۸۶۱۲۶۷

"يرفع الله الذين امنوا منكم و الذين اوتوا العلم درجات"

خداوند مقام اهل ایمان و دانشمندان عالم را (در دو جهان) رفیع می گرداند.

(سوره مبارکه مجادله - آیه ۱۱)

یکی از راه‌های کمال و تقرب به ذات اقدس الهی، علم و دانش است. علمی که به تعبیر است: شهید مطهری زیبایی عقل است؛ علمی که انسان خداجو در آن نشانه‌های وجود را می‌جوید و می‌یابد و علمی که هر چه فزون‌تر می‌گردد، دارنده آن را به خدا نزدیک‌تر می‌کند. انتشارات هوشمند تدبیر در راستای اشاعه‌ی اهداف آموزشی خود و ترجمه علم و دانش و تحقیق و نشر سعی بر آن دارد تا با نشر کتاب‌های دانشگاهی در زمینه‌ی مختلف قدمی هر چند کوچک در پیشبرد اهداف عالی خود بر دارد و بار رواج اندیشه‌ی برجسته و توسعه‌ی دانش در همه‌ی حوزه‌های مهندسی، علوم انسانی، اجتماعی، طبی و ... به تمامی بخش‌های جامعه، علی‌الخصوص قشر دانشگاهی و فرهنگی خدمت کند.

از این رو، انتشارات هوشمند تدبیر با همکاری دکتر پیسا شاه نظری شاهرضائی (استادیار گروه مهندسی صنایع، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز) و دکتر محمد فلاح (استادیار گروه مهندسی صنایع، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب) اقدام به آماده سازی و چاپ کتاب حاضر نموده است. این کتاب حاصل تلاش‌های علمی و تجارب آموزشی مؤلفین محترم آن بوده، و امید است بتواند چراغ راهی برای مهندسین، دانشجویان، اساتید، و سایر فعالان در این حوزه باشد.

سر بلند و پیروز باشید

مدیر مسئول انتشارات هوشمند تدبیر

محمد قجر

پیشگفتار

در رقابت‌های جهانی موجود در عصر حاضر، باید محصولات متنوع را با توجه به درخواست مشتری، در دسترس وی قرار داد. خواست مشتری بر کیفیت بالا و خدمت‌رسانی سریع، موجب افزایش فشارهایی شده است که قبلاً وجود نداشته است، در نتیجه شرکت‌ها بیش از این نمی‌توانند به تنهایی از عهده تمامی کارها برآیند. در بازار رقابتی موجود، بنگاه‌های اقتصادی و تولیدی علاوه بر پرداختن به سازمان و منابع داخلی، خود را به مدیریت و نظارت بر منابع و ارکان مرتبط خارج از سازمان نیازمند یافته‌اند. علت این امر در واقع دستیابی به مزیت یا مزایای رقابتی با هدف کسب سهم بیشتری از بازار است. بر این اساس، فعالیت‌های نظیر برنامه‌ریزی عرضه و تقاضا، تهیه مواد، تولید و برنامه‌ریزی محصول، خدمت نگهداری کالا، کنترل موجودی، توزیع، تحویل و خدمت به مشتری که قبلاً همگی در سطح شرکت انجام می‌شده اینک به سطح زنجیره عرضه انتقال پیدا کرده است. مسئله کلیدی در یک زنجیره تامین، مدیریت و کنترل هماهنگ تمامی این فعالیت‌ها است. مدیریت زنجیره تامین (SCM) پدیده‌ای است که این کار را به طریقی انجام می‌دهد که مشتریان بتوانند خدمت قابل اطمینان و سریع را با محصولات با کیفیت در حداقل هزینه دریافت کنند. در این کتاب سعی شده است تا ابعاد مختلف زنجیره تامین و مدیریت آن مورد بررسی قرار بگیرد تا مدیران سازمان‌های مختلف دولتی و خصوصی از آن بهره برده و تأثیری هر چند کوچک بر بهره‌وری کشور داشته باشد. امید است زحمات کشیده شده برای تحقق این هدف به ثمر نشیند.

..... فهرست مطالب

پیشگفتار ۸

فصل اول

- ۱-۱- تعریف زنجیره تأمین و مدیریت آن ۱۲
- ۲-۱- طرح کلی یک زنجیره تأمین ۲۱
- ۳-۱- فرآیندهای اصلی مدیریت زنجیره تأمین ۲۲
- ۴-۱- مزایای اصلی مدیریت زنجیره تأمین ۲۶
- ۵-۱- انقلاب زنجیره تأمین ۲۶
- ۶-۱- پنج عملکرد اصلی مدیریت در برابر چالش‌های زنجیره تأمین ۳۲
- ۷-۱- فناوری اطلاعات و مدیریت زنجیره تأمین ۳۴
- ۸-۱- مفهوم مدیریت زنجیره تأمین و اسکور ۳۶

فصل دوم

- ۱-۲- مدیریت موجودی کالا (Inventory Management) ۴۶
- ۲-۲- درستی و صحت موجودی انبارها (Record Accuracy) ۵۰
- ۳-۲- نکات کلیدی زنجیره تأمین ۵۶

فصل سوم

- ۱-۳- رقابت پذیری در زنجیره عرضه ۶۰
- ۲-۳- موضوعات کلیدی زنجیره عرضه و تقاضا ۶۱
- ۳-۳- محیط فرصت‌های راهبردی ۶۲
- ۴-۳- راهبردهایی برای مزیت رقابتی ۶۳
- ۵-۳- رقابت‌پذیری از دیدگاه مدل الماس پورتر ۶۵
- ۶-۳- مدل مرج ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین یا مدل اسکور ۷۴

فصل چهارم

- ۱-۴- بعد الکترونیکی مدیریت زنجیره تأمین ----- ۸۴
- ۲-۴- چشم انداز مدیریت راهبردی ----- ۸۸
- ۳-۴- اصول مدیریت راهبردی ----- ۹۰
- ۴-۴- تمرکز راهبردی فرایندهای شرکتی ----- ۹۲
- ۵-۴- کانال توزیع راهبرد: افراد به عنوان یک سرمایه راهبردی ----- ۹۶
- ۶-۴- راهبردهایی برای مدیریت رقابتی ----- ۱۰۷
- ۷-۴- مدیریت دانش راهبردی ----- ۱۱۲
- ۸-۴- انفورماتیک شناختن بهنجاری نظری برای مدیریت زنجیره عرضه ----- ۱۱۵
- ۹-۴- فرصت‌های راهبردی ----- ۱۱۸
- ۱۰-۴- فرصت برای لجستیک ----- ۱۲۳

فصل پنجم

- ۱-۵- فن‌آوری اطلاعات و مدیریت زنجیره تأمین ----- ۱۲۶
- ۲-۵- جایگاه مدیریت زنجیره تأمین در پیاده‌سازی تجارت الکترونیک ----- ۱۲۷
- ۳-۵- موانع پیاده‌سازی مدیریت زنجیره تأمین ----- ۱۲۸
- ۴-۵- بررسی تکنولوژی تولید و برآورد نحوه تأمین دانش فنی مورد نیاز ----- ۱۲۹
- ۵-۵- ساختار شبکه تأمین ----- ۱۳۰
- ۶-۵- ابعاد ساختاری شبکه (ساختار افقی و عمودی) ----- ۱۳۱
- ۷-۵- ارتباطات و اطلاعات درون شبکه ----- ۱۳۲
- ۸-۵- فرایندهای شبکه تأمین ----- ۱۳۴
- ۹-۵- شبکه تأمین یکپارچه ----- ۱۳۶
- ۱۰-۵- تجهیزات کلیدی مدیریت زنجیره تأمین ----- ۱۳۸

- ۱۱-۵- ده مرحله برای کارآمد ساختن زنجیره تأمین ----- ۱۴۴
- ۱۲-۵- گذر از زنجیره تأمین به شبکه تأمین ----- ۱۶۹
- ۱۳-۵- سیر تکامل گروه‌های همیار ----- ۱۷۰
- ۱۴-۵- امکان بهبود کیفیت در جبهه IT ----- ۱۷۱
- ۱۵-۵- مدل‌های کسب و کار اینترنتی در حال تکامل ----- ۱۷۲
- ۱۶-۵- مبارزه با کلاه برداری در تجارت الکترونیکی ----- ۱۷۴
- ۱۷-۵- تحول زنجیره تأمین در خودروسازی ----- ۱۷۵

فصل ششم

- ۱-۶- حمل و نقل الکترونیکی ----- ۱۹۲
- ۲-۶- تدارکات الکترونیکی ----- ۱۹۴
- ۳-۶- وضعیت تدارکات الکترونیک ----- ۱۹۴
- ۴-۶- دسترسی الکترونیکی به منابع ----- ۱۹۵
- ۵-۶- تهیه الکترونیکی مواد اولیه ----- ۱۹۶
- ۶-۶- بعضی از نکات مربوط به تهیه مواد اولیه به صورت الکترونیکی ----- ۱۹۹
- ۷-۶- تأکید روی آموزش الکترونیکی ----- ۱۹۹
- ۸-۶- افزایش تدریجی مدیریت داده‌ها دارای اهمیت است ----- ۲۰۱

فصل هفتم

- ۱-۷- مدیریت زنجیره تأمین سبز چیست؟ ----- ۲۰۴
- ۲-۷- تاریخچه مدیریت زنجیره تأمین سبز ----- ۲۰۵
- ۳-۷- تعریف زنجیره تأمین سبز ----- ۲۰۶
- ۴-۷- مولفه‌های زنجیره تأمین سبز ----- ۲۰۷
- ۵-۷- طراحی فرآیند کلی زنجیره تأمین سبز ----- ۲۰۸

- منابع ----- ۲۱۳